

עת"א 46935/01/16 - נחום עמוס נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 46935-01-16 עמוס(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
עת"א 51797-02-16 נחום(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
בפני כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר נחום עמוס,
נגד
המשיבים
1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירות אסיר המופנות נגד ההחלטה שלא לאפשר לו להשתלב בסבב חופשות ונגד אי העברתו לכלא שיקומי על מנת שימשיך את הליכי השיקום שסיים, לטענתו, לאחרונה.

נימוקי הבקשה :

התנהגות העותר בכלא חיובית, הוא משמש מעין "מנהיג חיובי". גורמי שב"ס נעזרים בו לעיתים כ"חונך" לאסירים בעייתיים ואלה הסובלים מהפרעות נפשיות שונות.

העותר סיים מס' קורסים, כולל קורס למודעות עצמית, קבוצת שולחנות עגולים, סדנאות וקורס בסיסי ומתקדם של שליטה בכעסים.

העותר שולב בעבר בחופשות, יצא ל - 30 חופשות עד אשר חופשותיו הופסקו בשנת 2005 עקב הפרת תנאי חופשה שגרמו לסיווגו בקטגוריה א'. המידעים בעניינו ישנים וחלקם בלתי רלוונטיים.

לעותר מוטיבציה חיובית ביותר, הן לגבי התנהלותו בכלא והן לגבי רצונו בשיקום ובשחרור מוקדם.

העותר שווה כיום בכלא שיטה שאיננו כלא שיקומי למרות שגם שם קיימים קורסים שונים שהעותר נטל בהם חלק.

בדיון טען ב"כ העותר עוד כי מעיון בתגובות הגורמים השונים בשב"ס, עולה כי ניתנו תשובות שונות לגבי אותה סיטואציה וכי מקרהו של העותר דומה למשל של "החתול שרץ אחר זנבו".

נתונים אישיים של העותר:

העותר הינו אסיר פלילי המרצה עונש מאסר עולם, שנקצב ל - 33 שנים בגין עבירת רצח. תחילת ריצוי עונשו - 6/11/90, תאריך שחרור מלא - 28/8/2023, מסווג בקטגוריה א'. על פי עובדות כתב האישום, ירה הנאשם במנוח וגרם בכוונה תחילה למותו. לאחר מכן, גנב את רכבו והציתו על מנת לשבש את החקירה.

תגובת המשיבים:

בקשת העותר לעבור לבית כלא טיפולי נדחתה על ידי גורמי הטיפול משום שהעותר אינו עומד בקריטריונים להעברה לכלא טיפולי, גם לאור יתרת המאסר שנותרה לריצוי וגם בשל היבטים טיפוליים.

אחד התנאים להעברה לכלא טיפולי הוא שילוב האסיר בסבב חופשות, תנאי שאינו מתקיים במקרה של העותר. בקשתו של העותר לשילובו בסבב חופשות, נדונה ונדחתה משיקולים ענייניים.

שילובו מחדש של האסיר בסבב חופשות מחייב המלצה של וועדת אסירי עולם ושל נציב שב"ס, זאת לאור הוראות פרק ו' לפקנ"צ החופשות, משום היות העותר - אסיר עולם.

וועדת אסירי עולם דנה בעניינו של העותר בדיון שהתקיים ביום 31/12/15 והחליטה שלא להמליץ על חופשות.

ההתנגדות לחופשות הינה בשל מידע מודיעיני המצביע על התנהגות שלילית ועל קיומו של פוטנציאל מסוכנות מצידו של העותר.

המשיב הוגדר כסג"ב ביום 15/2/16, לאור מידע מודיעיני עדכני בדבר כוונת בריחה.

דין :

סעיף לא.2 לפקנ"צ 04.40.00 מסמך את הנציב לאשר, בהחלטה **מנומקת בכתב**, חופשה ראשונה **מטעמים מיוחדים** של אסיר השפוט למאסר עולם שעונשו נקצב וכן **לחדש אישור יציאתו לחופשה** של אסיר, כאמור, אם הופסקו חופשותיו.

וועדת אסירי עולם תעביר את המלצותיה בכתב לנציב בעניין בקשה לאישור יציאה לחופשה ראשונה של אסיר עולם שעונשו נקצב, וכן לגבי חידוש יציאה לחופשה של אסיר כאמור, שחופשותיו הופסקו.

העותר הינו אסיר עולם שעונשו נקצב וחופשותיו הופסקו.

מסלול הבדיקה והאישור נקבע בהוראות סעיפים לא' ו - לא1 ל"פקודת החופשות".

השיקולים שעל הוועדה לשקול, בהתאם להוראת סעיף לא4(ב) צריכים לקחת בחשבון את כל אלה: התנהגות האסיר בבית הסוהר, מס' מאסרי עולם שעליו לרצות, מידת הסכנה הנשקפת לציבור מן האסיר במהלך החופשה, הסיכוי שהאסיר לא יתייצב לריצוי יתרת מאסרו בתום החופשה, נימוקיה של וועדת השחרורים המיוחדת לעניין החלטתה לקצוב את עונשו ונימוקי ההמלצה שהובאה.

עמדת גורמי הטיפול:

האסיר שולב במס' קבוצות טיפוליות, משתף פעולה ונראה כי נמצא בתחילת תהליך של בחינה אישית אל מול עצמו וסביבתו. נראה כי זקוק להמשך העמקה סביב האופן בו התנהגותו משפיעה על סביבתו, דפוסיו האלימים וסביבתו. הקשר הטיפולי מלמד על מורכבות גדולה ביחסים עם האחר וכי מסוכנותו הצטמצמה באופן חלקי. קיים פוטנציאל למסוכנות ביציאה לחופשה. איננו מומלץ לחופשה. בשלב זה, אינו עומד בקריטריונים להעברה לבית סוהר שיקומי. במידה ויגלה מוטיבציה לכך, ניתן לבחון הפנייתו לטיפול בפרויקט טיפולי בבית סוהר שיטה.

המלצת וועדת אסירי עולם:

בהתאם להמלצת הוועדה ונימוקה לגבי העותר, שהינו אסיר וותיק המרצה עונש מאסר רביעי, בעל דפוס התנהגות עבריינים ומעורבות מסוימת של משפחת פשע, בעבר יצא לחופשה והפר, קיים מידע עדכני על כוונת בריחה ועל כן לא ניתן לאשר חופשותיו.

מידע סודי - משטרה, חוות דעת מס' 16-0094-510

בשנת 2012 אושרה לאסיר חופשה מיוחדת מנימוק המפורט בדוח הסודי, אולם העותר ניצל לרעה את החופשה המיוחדת שניתנה לו. הדברים מפורטים בדוח מידע 12-0165-796.

במידע מס' 120165796 שאליו צורף נספח המאמת את תוכן המידע, עולה שהעותר מקבל כספים מהתפרצויות המתבצעות כשהוא בתוך הכלא.

מידע נוסף - 120304391 מהמחצית השנייה של שנת 2012 מצביע על התנהגות פלילית וביצוע עבירות פליליות, מתוך כותלי הכלא, בשיתוף עם אחר המצוי מחוץ לכלא. מדובר במידעים שאינם חדשים, אולם מידעים שהתקבלו אחרי שאושרה לעותר חופשה חריגה, וזאת בנוסף למידעים שהתקבלו לאחר הפסקת חופשותיו ולפני יציאתו לחופשה חריגה.

מודיעין שב"ס:

קיים מידע משנת 2015 המצביע על סכסוך בין העותר לבין אסיר אחר (מסמך 1840178).

קיים מידע על מעורבות שלילית חמורה של העותר המפורט בידיעה מס' 1609189 ממנה עולה סכנה לחיי אדם.

מידע מעודכן המקים חשש לסג"ב ועל כן מצדיק להתייחס אל העותר כסג"ב, מפורט בידיעה מס' 2038920 מחודש דצמבר 2015.

המידע בדרגת אמינות גבוהה - ב/2.

כלל המידעים מצביעים על עותר מניפולטיבי מאוד.

עיינתי בפרוטוקול הדיון של וועדת אסירי עולם שתפקידה להמליץ בעניין חופשה, מיום 29/11/15, וכן בסיכום הדיון בו נקבע כי בנסיבות המאפיינות את האסיר, יחד עם המידע בגין כוונת בריחה, בעת הזו לא ניתן לתת בו אמון לצורך חופשה, שבנסיבותיו של העותר, כמוה כחופשה ראשונה.

לאחר שבחנתי את מכלול הטענות והנתונים, נחה דעתי כי הגורמים המוסמכים בשב"ס בחנו את בקשותיו של העותר באופן יסודי וממצה ועל רקע המידע וההמלצות של הגורמים המוסמכים.

הלכה פסוקה היא כי לא בנקל ימיר בית המשפט את שיקול הדעת המקצועי של הרשות בשיקול דעתו. הביקורת השיפוטית בעניינים כגון דא, מתמצית, אפוא, בבחינת התקינות, החוקיות והסבירות של ההחלטות שנתקבלו על ידי הגורמים המקצועיים (ראה, לאחרונה, רע"ב 7833/15 לינה ג'רבוני נ' שב"ס, החלטת כב' השופטת ע.ברון, וכן רע"ב 7482/15 מסארווה נ' מ"י, רע"ב 3097/08 פלוני נ' שב"ס).

וכפי שסוכם הדברים ברע"ב 2410/93 מ"י נ' לוי ואשר צוטטו ברע"ב 5436/15 דוד אסור נ' מ"י, מפי כב' השופט מלצר:

**"על השופט לשאול עצמו אם שלטונות בית הסוהר שקלו את כל השיקולים הרלוונטיים, ואם איזנו ביניהם בצורה ראויה.
אם התשובה היא בחיוב, אל לו לשופט להחליף את שיקול דעת השלטונות בשיקול דעתו שלו גם אם לסברתו שלו היה מקום לערוך איזון ראוי יותר".**

אשר על כן, אני מורה על דחיית העתירה.

ניתנה היום, י' אדר ב' תשע"ו, 20 מרץ 2016, בהעדר הצדדים.